

Mòdul 3

Emprendre de forma col·lectiva: les cooperatives de treball

Itinerari educatiu d'Economia Social i Finances Ètiques

Índex

Presentació.....	3
Objectius d'aprenentatge.....	3
Relació curricular.....	4
L'emprenedoria i l'empresa col·lectiva.....	6
Les cooperatives de treball.....	11
Les cooperatives d'alumnes.....	12
Activitat 1: Viure plegats.....	14
Activitat 2: Pren-te el pols de l'Economia Social i Solidària.....	16
Annex: Activitat 1/ Targetes.....	22
Annex: Activitat 1/ Plànol del pis.....	26

Presentació

Què és l'emprenedoria col·lectiva? Què són els principis del cooperativisme? En aquest mòdul l'alumnat podrà fer una aproximació als valors de l'economia social i solidària i conèixer els principis del cooperativisme mitjançant dues propostes didàctiques: un joc de rol i un test d'anàlisi.

Objectius d'aprenentatge

- ★ Reflexionar sobre els valors de l'economia social i els principis del cooperativisme.
- ★ Descobrir una gestió econòmica democràtica i els seus àmbits d'acció.
- ★ Desenvolupar una actitud crítica cap a les pràctiques econòmiques.

Principis del cooperativisme

- 1 Adhesió voluntària i oberta**
Les cooperatives són organitzacions voluntàries, obertes a totes les persones capaces de fer-ne servir els serveis i disposades a acceptar les responsabilitats de ser-ne sòcies, sense discriminació social, política, religiosa, racial o sexual.
- 2 Gestió democràtica per part de les persones associades**
Les cooperatives són organitzacions gestionades democràticament per les persones sòcies, que participen activament a l'hora d'establir-ne les polítiques i prendre decisions. Els homes i les dones escollides per representar i gestionar les cooperatives en són responsables davant les persones sòcies.
- 3 Participació econòmica per part de les persones associades**
Les persones sòcies contribueixen equitativament al capital de les cooperatives. Una part d'aquest capital és de propietat comuna de la cooperativa. D'altra banda les persones sòcies reben una compensació limitada en relació al capital aportat i són qui assignen els excedents per al desenvolupament de la cooperativa, mitjançant l'establiment de reserves, una part de les quals seran irrepartibles, per beneficiar als sòcis/es en proporció a les seves operacions amb la cooperativa i per al suport d'altres activitats que siguin aprovades.
- 4 Autonomia i independència**
Les cooperatives són organitzacions autònomes d'autoajuda gestionades per les persones sòcies. Si firmen acords amb altres organitzacions, governs inclosos, o bé si aconsegueixen capital de fonts externes, ho fan en termes que assegurin el control democràtic per part de la massa social i mantinguin l'autonomia cooperativa.
- 5 Educació, formació i informació**
Les cooperatives proporcionen educació i formació a les persones sòcies, als representants escollits, als càrrecs directius i als treballadors/es per tal que puguin contribuir d'un manera eficaç, al desenvolupament de les cooperatives. Aquestes informen el gran públic, especialment els joves i els líders d'opinió, de la naturalesa i els beneficis de la cooperació.
- 6 Cooperació entre cooperatives**
Les cooperatives serveixen al seu teixit social de la manera més eficaç, possible i enforteixen el moviment cooperatiu treballant conjuntament amb estructures locals, nacionals, regionals i internacionals.
- 7 Interès per la comunitat**
Les cooperatives treballen per aconseguir el desenvolupament sostenible de les seves comunitats mitjançant polítiques aprovades pel seu teixit social.

Font: Confederació de Cooperatives de Catalunya.

Relació curricular

Àmbit	Competències	Continguts clau	Criteri d'avaluació
Social	Competència 7. Analitzar diferents models d'organització política, econòmica i territorial, i les desigualtats que generen, per valorar com afecten la vida de les persones i fer propostes d'actuació. Competència 5. Explicar les interrelacions entre els elements de l'espai geogràfic, per gestionar les activitats humanes en el territori amb criteris de sostenibilitat. Competència 11. Formar-se un criteri propi sobre problemes socials rellevants per desenvolupar un pensament crític. Competència 12. Participar activament i de manera compromesa en projectes per exercir drets, deures i responsabilitats propis d'una societat democràtica.	L'economia i els sistemes econòmics • Les necessitats humanes i l'escassetat. L'empresa i la funció de producció • El desenvolupament sostenible. Interacció entre els grups humans i el medi. Activitats econòmiques i el seu impacte mediambiental. Matèries primeres i fonts d'energia. Estratègies comunicatives en situacions d'interacció oral, exposició, comunicació de resultats i debats. Funcionament del sistema democràtic. Canals de participació ciutadana. Responsabilitat i compromís cívics. Els reptes de la democràcia actual. Situacions de desigualtat, injustícia i discriminació. Justícia social, solidaritat i equitat. Estereotips i prejudicis. Identitats personals i col·lectives. Pertinença i cohesió social.	Dimensió geogràfica: • Analitzar i interpretar la interacció que es produeix entre l'entorn i l'activitat humana, per percebre els canvis socioambientals com a resultat de la utilització del medi i els seus recursos per part de les societats. Dimensió ciutadana: • Participar en debats, exposant opinions raonades sobre canvis i continuïtats que afectin aspectes de l'actualitat, aportant argumentacions basades en les ciències socials, respectant les opinions dels altres i cercant l'obtenció i comunicació de conclusions comunes. • Valorar els principis del funcionament polític democràtic, aplicant-los en el reconeixement dels drets i deures i dels principis del sistema representatiu. Defensar la justícia social, la solidaritat i l'equitat.

Àmbit	Competències	Continguts clau	Criteri d'avaluació
Cultura i valors	Competència 9. Analitzar críticament l'entorn (natural, científicotecnològic, social, polític, cultural) des de la perspectiva ètica, individualment i de manera col·lectiva. Competència 10. Realitzar activitats de participació i de col·laboració que promoguin actituds de compromís i democràtiques.	Els criteris morals i la seva fonamentació: cura, justícia, compassió, reciprocitat, imparcialitat... Les normes i els criteris del treball en grup i en equip. Valors i actituds a partir d'un sistema democràtic: solidaritat, bé comú, compromís, diàleg. Àmbits de cooperació i participació: voluntariat, ONG, centres d'assistència comunitària.	Fer ús de l'argumentació i la reflexió en l'anàlisi de situacions tant reals, quotidianes o llunyanes, com hipotètiques o fictícies. Mostrar la comprensió dels continguts de la matèria tot establint comparacions de posicions contraposades, anàlisis crítiques de les diferents posicions i defensant, si fos diferent, la pròpia posició de manera argumentada. Comprendre i analitzar contextos de convivència a partir del coneixement de la personalitat humana.
Competències transversals	Competència 4. Participar a l'aula, al centre i a l'entorn de manera reflexiva i responsable.	Habilitats i actituds per a la participació: comunicació, empatia, assertivitat, respecte...	Participar de forma positiva.
Personal i social		Recursos i tècniques de participació: reunions, sessions de treball, dinàmiques participatives (pluja d'idees, joc de rol, debat, etc.), acords i consens, rols, etc.	Aportar idees en benefici de la convivència. Defensar el propi posicionament respectant el dels altres.

L'emprenedoria i l'empresa col·lectiva

S'entén l'emprenedoria col·lectiva com a projectes oberts i integradors, on tots els membres de l'equip impulsor són socis d'igual dret i que, a més, la voluntat de futur és anar sumant les aportacions que puguin fer els futurs integrants del projecte.

Són exemples d'emprenedoria col·lectiva les entitats del [Tercer Sector Social](#), societat civil organitzada per donar resposta a necessitats socials del territori. Sota la forma jurídica d'associacions, fundacions, cooperatives d'iniciativa social i empreses d'inserció, actuen en l'atenció i la defensa dels drets socials de col·lectius molt diversos: infància i família, joves, persones immigrades, gent gran, persones amb discapacitat intel·lectual, física i sensorial, drogodependents, persones amb dificultats per accedir a un lloc de treball, persones sense llar, etc.

Un altre cas d'emprenedoria col·lectiva és emprendre a través de la creació d'una cooperativa. En termes generals es presenten **tres formes d'agrupació de persones** per crear una cooperativa:

- Col·lectiu de persones que com a treballadores tenen el control i la propietat de l'empresa, la qual pot desenvolupar qualsevol activitat econòmica. En aquest cas, parlem de **cooperatives de treball**.
- Col·lectiu de persones que s'agrupen per satisfer unes necessitats de serveis, béns o productes. Els membres associats són la clientela. En funció del producte o serveis (activitat econòmica) que rep la clientela, és a dir els socis i sòcies, parlem de **cooperatives sanitàries, cooperatives d'habitatge, cooperatives d'assegurances, cooperatives de crèdit, cooperatives d'ensenyament o de cooperatives de consum en general**.
- Col·lectiu d'empresaris, productors, titulars d'explotacions, professionals per compte propi que intercooperen i s'agrupen per processar o comercialitzar els seus productes o, també, per adquirir béns o serveis. En funció del tipus de persones físiques que agrupen parlem de **cooperatives agràries, cooperatives de serveis i cooperatives de segon grau..**

Principis del cooperativisme

El cooperativisme es fonamenta en un conjunt de valors que són en essència universals: autoajuda, autoresponsabilitat, igualtat, equitat, solidaritat, honestedat, transparència i responsabilitat social.

Les cooperatives són associacions autònomes de persones que s'han agrupat voluntàriament per satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals comunes, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica. Per tant, en general, les **finalitats** de les cooperatives són:

- La satisfacció de les **necessitats** de les persones sòcies.
- La generació d'una **comunitat** de persones.
- L'acció col·lectiva mitjançant la **cooperació**.

Per assolir aquestes finalitats, les cooperatives es regeixen per uns principis i valors establerts per l'[Aliança Cooperativa Internacional \(ACI\)](#), l'organització mundial del moviment cooperatiu que recull el testimoni dels pioners de Rochdale (origen del moviment cooperatiu).

Els principis són pautes mitjançant les quals les cooperatives posen en pràctica els seus valors i assoleixen les seves finalitats. Els principis proporcionen normes de conducta, restringeixen certes accions i n'estimulen d'altres; qualsevol llei reguladora de les cooperatives d'arreu del món ha d'obligar-ne l'aplicació.

Font: www.rawpixel.com.

Els principis que inspiren la pràctica cooperativa són:

- 1. Participació voluntària i oberta:** les cooperatives són organitzacions voluntàries, obertes a totes les persones capacitades per utilitzar serveis i amatents a acceptar les responsabilitats de ser sòcies, sense discriminació per motius de sexe, raça, situació social, política o religiosa.
- 2. Gestió democràtica:** les cooperatives són organitzacions gestionades democràticament per les persones sòcies, que participen activament fixant polítiques i prenent decisions. Els homes i les dones triats per representar i gestionar les cooperatives són responsables davant la resta. A les cooperatives de primer grau, s'exerceix la igualtat de vot (una persona, un vot). Les cooperatives d'altres graus s'organitzen també de forma democràtica.
- 3. Participació econòmica de les persones sòcies:** les persones sòcies contribueixen equitativament al capital de les cooperatives i el gestionen de forma democràtica (almenys part del patrimoni social és normalment propietat comuna de la cooperativa). Acostumen a rebre una compensació, si n'hi ha, limitada al capital lliurat com a condició per ser persona sòcia. Assignen els excedents a tots o alguns d'aquestes fins: el desenvolupament de la cooperativa mitjançant l'establiment de reserves, part de les quals, almenys, no serien repartibles; el retorn a les persones sòcies en proporció a les seves operacions amb la cooperativa, i el suport a altres activitats aprovades per les persones sòcies.
- 4. Autonomia i independència:** les cooperatives són organitzacions autònomes d'autoajuda, gestionades per les persones sòcies. Si signen acords amb altres organitzacions, incloent-hi els governs, o si aconsegueixen capital d'altres fonts externes, ho fan en termes que assegurin el control democràtic per part de les seves persones sòcies i mantenen l'autonomia cooperativa.
- 5. Educació, formació i informació:** les cooperatives proporcionen educació i informació a les persones sòcies, els representants elegits, els càrrecs directius i els treballadors que puguin contribuir de manera eficaç al desenvolupament de l'organització. Informen el públic, especialment la joventut i els líders d'opinió, de la naturalesa i els beneficis de la cooperativa.
- 6. Cooperació entre cooperatives:** les cooperatives serveixen les persones sòcies de la manera més eficaç possible i enforteixen el moviment cooperatiu treballant conjuntament mitjançant estructures locals, nacionals, regionals i internacionals.
- 7. Interès per la comunitat:** les cooperatives treballen per aconseguir el desenvolupament sostenible de les seves comunitats mitjançant polítiques aprovades pel seu teixit social.

El cooperativisme es fonamenta en un conjunt de valors que són en essència universals: autoajuda, autoresponsabilitat, igualtat, equitat, solidaritat, honestat, transparència i responsabilitat social.

Valor del cooperativisme

Amb l'aplicació dels principis cooperatius, les empreses cooperatives contribueixen a:

- Crear ocupació estable i de qualitat.
- Un creixement econòmic basat en la sostenibilitat, que supera la visió a curt termini i aposta per la diversificació d'activitats.
- Treballar des de les necessitats de les persones i amb interès per la comunitat i l'entorn.
- Vertebrar les zones rurals i l'activitat agrícola, de manera que permeten millorar els processos i preus dels agricultors i ramaders, així com les zones urbanes, els professionals, comerços, artesans., etc.
- Donar veu a la gent i apoderar-la per prendre decisions empresarials, de manera que es promou la democràcia.

L'emprenedoria col·lectiva

En l'inici d'un projecte cooperatiu conflueixen diferents dimensions:

Dimensió personal.

Posar al centre les persones que promouen els projectes col·lectius, i això inclou l'atenció a les necessitats, expectatives i capacitats individuals.

Dimensió relacional dins l'equip motor.

La cura de les relacions que s'estableixen dins el projecte, els processos d'apropiació col·lectiva i les formes amb què es prenen les decisions.

Dimensió tècnica i econòmica.

Definir quines necessitats econòmiques es volen atendre i què es necessita per assolir-les, tant des d'un punt de vista tècnic com financer.

✈ Dimensió comunicativa.

Acordar com expliquen qui són i per què fan el que fan, fugint dels paradigmes alienants del màrqueting.

✈ Dimensió social.

Escollir qui decideix i com es prenen les decisions, partint de la base que la fórmula cooperativa és una de les més adients per a projectes col·lectius d'economia social i solidària.

font: www.rawpixel.com.

Les cooperatives de treball

Una **cooperativa** és una empresa constituïda per persones que s'associen lliurement per a la realització d'activitats encaminades a satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques i socials, amb estructura i funcionament democràtics, d'acord amb els Principis Cooperatius.

*Una **cooperativa de treball associat** té per objecte proporcionar als seus socis llocs de treball, mitjançant el seu esforç personal i directe, mitjançant l'organització comuna de la producció de béns o serveis per a tercers.*

Les **cooperatives de treball associat** representen un model d'empresa en què els objectius econòmics i empresarials s'integren amb altres de caràcter social. S'aconsegueix, així, un creixement econòmic basat en l'ocupació, l'equitat social i la igualtat.

Com tota empresa, la cooperativa busca obtenir rendibilitat per l'activitat realitzada. Tanmateix, la fórmula cooperativa té alguns trets distintius respecte d'altres formes jurídiques empresarials:

- Les persones i **el valor del treball** estan per damunt del capital aportat.
- La cooperativa és una **organització democràtica** on les decisions es prenen de manera igualitària.
- Els treballadors i treballadores són al mateix temps propietàries i gestores de la cooperativa. Per això hi ha **motivació** i identificació amb l'empresa i el seu futur.

Les cooperatives d'alumnes

Una **cooperativa d'alumnes** és una societat formada i gestionada pels propis alumnes que, amb la col·laboració del professorat, desenvolupa activitats productives i econòmiques amb l'objectiu de posar a la venda productes o bé realitzar activitats o serveis.

La finalitat principal és potenciar l'emprenedoria dels alumnes mitjançant la simulació de la creació d'una empresa cooperativa, on la participació i implicació dels alumnes és la clau, ja que les decisions són preses per l'alumnat, que alhora és el responsable de la gestió social i econòmica de l'empresa i dels resultats de la seva activitat.

Les cooperatives d'alumnes **desenvolupen activitats comunes**, com per exemple, tallers per finançar activitats, col·laborar amb el centre per millorar les instal·lacions o fer projectes solidaris. D'aquesta manera, es potencia que els infants i els adolescents prenguin consciència de principis com la solidaritat i el suport mutu i, en el futur, puguin esdevenir persones més crítiques i participatives.

font: www.rawpixel.com.

El funcionament de la cooperativa d'alumnes ha de servir per treballar la creativitat, l'emprenedoria i els valors cooperatius:

Creativitat.

La creativitat és **l'habilitat d'inventar i desenvolupar idees noves i originals**. Significa posseir la capacitat de trobar solucions a problemes de manera original i creativa. La creativitat no només s'expressa en la resolució de problemes, sinó també, en la localització d'aquests. El procés creatiu implica la interacció de les funcions següents: pensar, percebre, sentir i intuir.

Formació en empenedoria.

El futur professional dels/de les joves que avui es troben encara en el sistema educatiu **dependrà més d'elles mateixes i de la capacitat de compartir un projecte amb altres persones** que no pas d'un tercer agent, una empresa o administració, que els doni feina.

Divulgació dels valors i principis cooperatius.

Són valors universals i útils per a desenvolupar-se en el nostre entorn: **gestió democràtica, autoajuda, responsabilitat social i ambiental, responsabilitat individual, justícia, equitat, solidaritat, transparència i honestedat**. S'aprenen valors incorporats en la pràctica; no s'ensenyen en abstracte si el que volem realment és que aquests valors siguin incorporats a la seva ètica.

S'apren socialment i aquesta és una activitat necessàriament compartida que fomenta habilitats socials diverses, capacitat de comunicació, lideratge, empatia, negociació, convicció, etc. L'activitat té repercussió en la comunitat, el resultat és compartit i és motivadora perquè té un retorn de reconeixement. És una activitat interdisciplinària que integra continguts de gestió i organització, economia, legislació, coneixement del medi social i natural, aprenentatge i servei, a més a més d'una gran varietat de procediments i valors.

Les cooperatives d'alumnes es constitueixen sota la fórmula jurídica d'associació.

El funcionament de la cooperativa d'alumnes ha de servir per treballar la creativitat, l'emprenedoria i els valors cooperatius.

Activitat 1: Viure plegats

Temporalització orientativa: 60 minuts

Viure plegats és un joc d'aula que pretén posar en pràctica la resposta a una necessitat figurada com és l'habitatge aplicant els valors que caracteritzen el cooperativisme des del role playing: l'ajuda mútua, l'autoresponsabilitat, la democràcia, la igualtat, l'equitat i la solidaritat.

En finalitzar el joc durem a terme un debat per posar de relleu que els valors posats en pràctica al joc corresponen als valors del cooperativisme. Finalment tancarem la sessió amb la lectura del relat del naixement del cooperativisme .

Instruccions del joc

1. Es divideix l'alumnat en grups de 6 persones. Cada persona desenvoluparà el paper d'un personatge que li haurà tocat a l'atzar. Cal que es posi a la pell d'aquest personatge i pensi quines necessitats té, perquè pugui opinar i prendre decisions segons el personatge que li ha tocat.
2. Aquesta setmana heu formalitzat el lloguer d'un pis a la vostra vil·la. Són uns baixos amb cinc habitacions, un pati interior i una terrassa.
3. El lloguer del pis és de 450 € al mes. Les despeses de llum, aigua i gas van a banda i cal contractar el subministrament dels serveis.
4. Avui us heu trobat per posar-vos d'acord en alguns aspectes de la vostra convivència d'ara en endavant, com ara la distribució dels espais.
5. Abans de començar, feu una presentació a la resta de companys i companyes sobre qui sou en funció del rol que us hagi tocat.
6. Damunt la taula teniu un joc de targetes que us ajudaran a anar seguint el debat. Cada cop que agafeu una targeta us plantejarà una qüestió per decidir. Heu d'anotar la decisió que adopteu en un full en blanc. I així anireu elaborant l'acta de convivència.

Materials i recursos necessaris

- Targetes, Annex Activitat 1 (pàg. 22-25)
- Plànol del pis, Annex Activitat 1 (pàg. 26)

Activitat 2: Pren-te el pols de l'Economia Social i Solidària

Temporalització orientativa: 90 minuts

L'activitat es basa en un test personal que analitza les actituds de l'alumne en relació a la seva proximitat i afinitat amb l'economia social.

Permet explorar concepcions prèvies dels alumnes i percepcions sobre l'economia social; permet fer una radiografia a l'aula a partir del tractament dels resultats individuals i generar un debat amb l'alumnat.

Marca les respostes correctes del qüestionari següent:

Transformació i treball cooperatiu

1. Quines són les modalitats d'iniciatives de l'Economia Social i Solidària?

- a) Empreses d'inserció, centres especials de treball, cooperatives, associacions i fundacions.
- b) Gremis i col·legis professionals.
- c) ONGs i projectes de cooperació internacional.
- d) Associacions veïnals i col·lectius de barri.

2. Una cooperativa...

- a) és un lloc on s'utilitzen post-it a l'hora de prendre decisions.
- b) les decisions es voten a les assemblees.
- c) està formada per pagesos.
- d) es guanyen menys diners que en una empresa capitalista.

3. Quan es parla d'autogestió sempre penso en...

- a) *punkies* i cases ocupades.
- b) una manera de fer autònoma sense dependre dels altres.
- c) una persona o població gestiona els seus propis assumptes.
- d) fer-t'ho tu mateix/a.

4. Penso que el sou d'homes i dones...

- a) el dels homes ha de ser superior perquè tenen més responsabilitats a la feina.
- b) ha d'estar regulat.
- c) ha de ser igual per homes que per dones.
- d) ha de dependre del tipus de feina que facin i de la responsabilitat que tinguin.

5. La gestió democràtica en una organització és...

- a) un sistema molt eficient.
- b) necessària pels temps que corren.
- c) no existeix realment, és una manera de rentar-se la cara.
- d) està molt bé però requereix molta inversió de temps.

6. Si a la meva empresa tanquem l'any amb beneficis, voto per...

- a) repartir-nos-els i pagar-nos les vacances.
- b) invertir-los en un projecte social.
- c) donar suport a altres empreses que han tingut pèrdues.
- d) invertir en infraestructura o equipaments.

7. Si et diuen que has de crear una cooperativa penso...

- a) que puc fer un projecte que em motivi.
- b) si sóc *el jefe* tinc la feina assegurada.
- c) qualsevol negoci propi és un gran esforç i molta dedicació.
- d) serà difícil trobar companyes amb qui m'entengui.

Cures i corresponsabilitat

1. La corresponsabilitat significa que...

- a) les dones i els homes comparteixin la feina domèstica.
- b) els homes s'impliquin més i ajudin a les dones a casa.
- c) les persones que conviuen en una llar comparteixin les cures.
- d) les coses es facin amb responsabilitat compartida.

2. Com consideres que influeix la situació personal a l'entorn laboral?

- a) Són diferents realitats, a la feina no pot influir.
- b) És necessari disposar de flexibilitat laboral.
- c) L'empresa ha d'entendre i regular les situacions d'urgència.
- d) Mentre no perjudiqui a ningú he de poder fer el que vulgui.

3. Dir que "totes les persones han de desenvolupar la carrera professional i vida familiar" és...

- a) excessiu, cada parella sap com és millor organitzar-se.
- b) impossible, no es faciliten mesures per a fer-ho.
- c) bé, tot i que hi ha tasques que només poden fer dones.
- d) poc efectiu, millor un fent cures i l'altre guanyant diners.

4. La teva empresa té un descens de vendes, creus que...

- a) s'ha reduir el sou de les treballadores.
- b) s'ha de reduir les hores de feina.
- c) s'han de fer acomiadaments.
- d) no tinc prou elements per decidir-ho.

Gestió financera/ús del diner

1. La forma de comerç que m'agrada més és...

- a) la compra-venda.
- b) el lloguer o pagament per ús.
- c) l'intercanvi.
- d) la que em serveixi segons el cas i respecti drets.

2. A una entitat financera li demanaria...

- a) que no em cobrés comissions.
- b) que sigui transparent sobre on destina els diners.
- c) que tingui una potent obra social.
- d) res, jo guardo els diners sota una rajola.

3. Quan sento parlar de monedes socials penso en...

- a) que són absurdes, sempre necessitaran una moneda oficial.
- b) fan augmentar la despesa entre aquells que la fan servir.
- c) faciliten l'intercanvi.
- d) no sé què és, vols dir *tokens*?

4. Una administració pública hauria de...

- a) tenir criteris socials i ambientals per la compra pública.
- b) reduir la despesa al màxim i externalitzar els serveis.
- c) promoure la creació de llocs de treball.
- d) avaluar els comportaments i els impactes socials i ambientals que fan els seus proveïdors.

5. Si parléssim de la gestió econòmica de la teva empresa...

- a) no m'interessa, ja ho farà algú altre o ho externalitzarem.
- b) m'agrada tenir control de les despeses i els ingressos.
- c) el més important és generar beneficis.
- d) no és per mi, és seguir amb la lògica capitalista.

Comercialització i consum

1. El comerç just és...

- a) comprar productes de països empobrits per ajudar-los.
- b) un comerç amb criteris ètics, ecològics, social i de gènere.
- c) un segell per indicar que no s'ha explotat a cap persona.
- d) una estratègia de màrqueting.

2. Quan vaig a comprar menjar tinc en compte que...

- a) el preu sigui el més barat possible.
- b) que el lloc on compro respecti els drets socials i el medi ambient.
- c) sigui ecològic i/o local.
- d) el producte m'agradi.

3. Per a mi, els grups de consum agroecològic són...

- a) no sé què són.
- b) una manera de fer amics.
- c) una manera de consumir de manera local i de temporada.
- d) una manera de perdre el temps; al supermercat hi ha de tot.

4. Quan penso en consum col·laboratiu...

- a) crec que és una bona opció per aprofitar els recursos.
- b) pot ser una manera barata o fins i tot gratuïta de consumir.
- c) és una oportunitat per contrarestar l'individualisme que els darrers anys la societat de consum ha anat potenciant.
- d) m'agrada més que les coses siguin meves i no haver de compartir-les.

5. Creus que les *app* que fan repartiment a domicili de productes...

- a) fomenten la precarització laboral.
- b) fan més còmode l'accés a productes.
- c) han creat molts llocs de treball.
- d) són necessàries degut a l'augment del comerç per internet.

La gestió participativa dels comuns

1. Els pressupostos participatius ciutadans...

- a) és la manera de decidir democràticament on van els recursos.
- b) només es fan per decidir coses irrelevantes.
- c) tothom en parla però ningú els ha vist realment.
- d) quina mandra, que els facin els partits polítics.

2. Quan sents parlar de béns comunals o procomuns, penses en...

- a) comunes *hippies*.
- b) no sé a què es refereix...
- c) propietat col·lectiva i *creative commons*.
- d) pastures i boscos.

Annex: Activitat 1/ Targetes

Retalla les targetes per la línia discontinuada.

? 1/ Primer de tot, com ens organitzem per prendre acta? ?	? 2/ Com ens distribuïm les habitacions? ?
? 3/ Com gestionem els productes de neteja? Els comprem de forma col·lectiva o cadascú té els seus? ?	? 4/ (Si heu decidit que fareu compra col·lectiva), amb quin tipus de productes volem fer la neteja? ?

Annex: Activitat 1/ Targetes

? 5/ Com organitzem l'espai de rebost i nevera? Compartim compra i menjar o cadascú té el seu propi menjar? ?	? 6/ Si heu decidit que fareu compra col·lectiva, on volem anar a comprar? Quin tipus d'establiment? Volem que el menjar elaborat sigui de marca blanca, marca comercial, producte local, ecològic...? Volem algun criteri concret? ?
? 7/ Regulem les visites al pis (nombre de gent, horaris, tipus d'activitat, etc.)? ?	? 8/ Com fem la neteja de les zones comunes del pis? ?

Annex: Activitat 1/ Targetes

?

?

9/ Regulem la neteja de les habitacions o cadascú fa segons el seu criteri?

?

?

?

?

10/ Com repartim les despeses d'aigua, llum i gas? Com ens organitzem per fer front a aquesta despesa i pagar?

?

?

?

11/ Pel què fa al subministrament de la llum i telèfon, quin tipus de comercialitzadora volem contractar? Què tindrem en compte?

2a) Empresa de mercat regulat. 40 €/mes. Preu més baix possible. PVPC. Producció d'energia i tipus d'empresa convencional.

2b) Som Energia. 60 €/mes. Cal fer-se soci i deixar un dipòsit de 100 € un cop, import que es retorna en donar-se de baixa. Generació d'energia renovable i tipus d'empresa cooperativa. Recomanació per a l'optimització de potència i tarifa.

2c) La que vulgui el/la propietària. 50 €/mes.

?

?

?

?

12/ Com fem el seguiment dels acords que hem pres en aquesta reunió? Se n'encarrega algú? Durant quant de temps? Ho fem entre tots/es? com?

?

?

Annex: Activitat 1/ Targetes

?

?

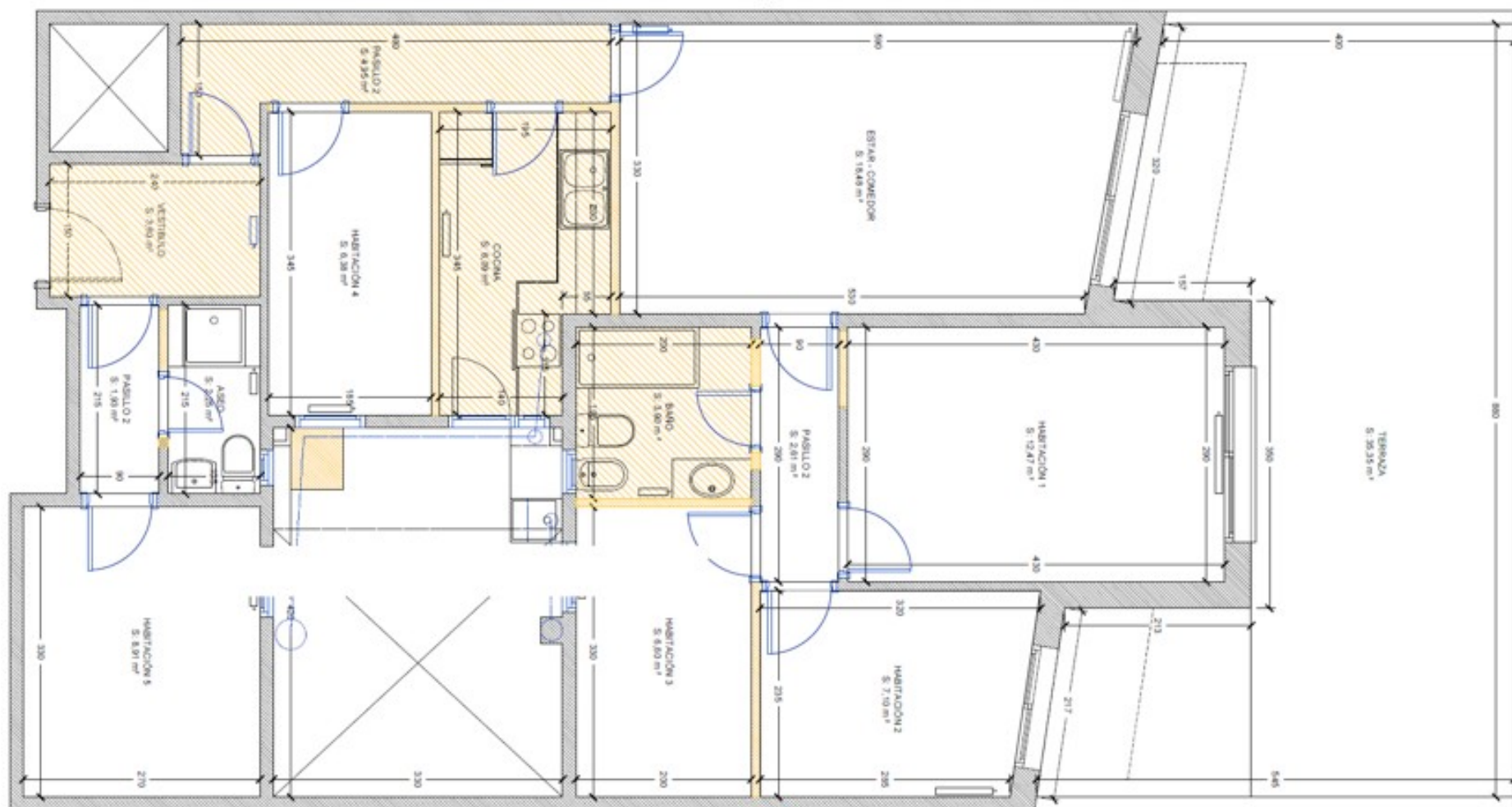
13/ El que hem decidit i l'organització acordada tenen alguna influència en el lloguer que pagarà cadascú? O tothom pagarà el mateix?

?

?

Annex: Activitat 1/ Plànol del pis

Itinerari educatiu d'Economia Social i Finances Ètiques

Mòdul 1. Obrir la mirada: l'economia més enllà dels diners

Mòdul 2. Afrontar la vida conjuntament: cooperatives i mutualitats

Mòdul 3. Emprendre de forma col·lectiva: les cooperatives de treball

Mòdul 4. Consumir amb responsabilitat: el comerç just

Mòdul 5. Gestionar els nostres diners: les finances ètiques

Aquest document està publicat amb una llicència Creative Commons Reconeixement-No comercial.

Compartir igual 3.0 Espanya.

Per veure'n una còpia, visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Els termes de la llicència impliquen que aquest material pot ser:

reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria; reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que l'ús no sigui comercial, i utilitzat per generar una obra derivada

sempre que aquesta quedi subjecta a una llicència idèntica a aquesta.

<https://economiasocialcatalunya.cat/aulacoop>

Impulsat per:

**Economia Social
Catalunya**

Promou:

**Generalitat
de Catalunya**

Amb el finançament de:

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE TRABAJO, MIGRACIONES
Y SEGURIDAD SOCIAL